



Jana Vītuma foto

Atmodas iela 1998. gada 15. jūnijā

APBŪVE

Pirmās ziņas par apbūvi attiecas uz XIV gs. sākumu. Ap 1300. gadu pilsētiņu veidoja 30 apbūves gabali, četras ielas (tagadējā Atmodas, Jāņa, Katoļu un vairs neesošā Rožu iela), tirgus laukums, pilsētas un lauku draudžu baznīcas. Visas dzīvojamās mājas bija no koka ar salmu vai šķindeļu jumtiem. Citu no citas tās norobežoja koka žogi.

Nākamie dati attiecas uz XVI gs. beigām un XVII gs. sākumu. Tajā laikā pilsētas apbūve sāka pārsniegt savas trīsstūri ieslēgtās robežas, un, domājams, ka pilsētā bija aptuveni 50 dzīvojamo ēku. Lielais Ziemeļu karš

atnesa līdzī mēri, un 1736. gadā Aizputē no 48 dzīvojamām ēkām apdzīvotas bija 36, pārējās – tukšas. Pēc 1795. gada, kad Kurzemi pievienoja Krievijai, Aizputes iedzīvotāju skaits pieauga, jo patuksājā pilsētiņā valdība ieludzināja ebrejus no Lietuvas. Ēku skaits palielinājās, un ap 1805. gadu jau bija 66 dzīvojamās mājas, no kurām 60 bija koka, bet sešas – mūra mājas. XIX gs. sākumā uzbūvētas vairākas mājas tagadējā Atmodas ielā, blīvāka kļuva apbūve Kuldīgas ielā, arī tagadējā Kalvenes ielā radušies jauni gruntsgabali. 1834. gadā uzrādīta 91 māja, no tām vāciešiem piederēja visvairāk – 55, ebrejiem – 21,

Aizputes panorāma pāri Tebrai 2001. gada februārī
Vara Santa foto

cietiem – I, bet 14 māju īpašniekiem tautība nav norādīta.

XIX gs. vidū apbūve turpināja izplesties Jelgavas un Kuldīgas ielas virzienā, Kalvenes ielā apmēram līdz Ziedu ielai, kā arī Liepājas ielā starp dzirnavām un Baznīckalnu. Nu jau bija 146, bet 1896. gadā – 250 dzīvojamās ēkas. XIX un XX gs. mijā apbūve vēl nedaudz pavirzījās uz priekšu pa Jelgavas un Kalvenes ielu. Tā pilsēta pamazām vērsās plašumā, aizņemdama arvien lielāku teritoriju.

Latvijas brīvvalsts pirmajā periodā pilsētā bija 381 dzīvojamā ēka, to skaitā 67 bija mūra, 282 – koka un 32 – jaukta tipa ēkas. Zināms arī, ka 309 mājas bija vienkārtas, un divi stāvi bija 72 ēkām. Šajās mājās bija 1209 dzīvokļi, no tiem 427 bija istabas–virtuves, 416 – vienistabas, 190 – divstāvu, 112 – trīsistāvu, 40 – četrstāvu, 15 – piecistāvu, 8 – sešstāvu, 1 – astoņstāvu. Elektriķa bija 458 dzīvokļos, ūdensvads – 22, bet centrālā apkure ierīkota tikai vienā dzīvoklī.

Uz privātmāju un resoru rēķina XX gs. auguša Aizputes priekšpilsētas, bet iznīcība skārusi vecās ēkas, jo to saglabāšanai un atjaunošanai bieži pietrūcis līdzekļu, lai gan vecpilsēta noteikta par XIII līdz XIX gs. pilsēt-būvniecības pieminekli. Veicot pilsētas pirmsprojekta izpēti, 1980. gadā konstatēts, ka Aizputē ir 14 dzīvojamās ēkas, kas celtas XVIII gs., turklāt vietējas nozīmes arhitektūras pieminekļu sarakstā iekļautas 24 dzīvojamās ēkas, kas būvētas XIX gs. un ir tipiskas laikmeta arhitektūras pārstāves vai kam ir liela nozīme kā vēsturiskās ainavas un struktūras elementiem. Bet cik no tām vēl ir mūsdienās?

Apstājās arī pilsētas jaunā sabiedriskā centra izveide blakus vēsturiskajam centram Zvaigžņu ielas rajonā. Tur paspēja uzcelt universālveikalu, kinoteātri, saimniecības preču un mēbeļu veikalu, vidusskolu un bērnudārzu. 1992. gadā pilsētā bija 678 dzīvojamās mājas, no tām 189 valsts, 441 privātā un 48 resoru, bet 1993. gadā – 667 ēkas.

Precīzas ziņas par to, cik vecās ēkās dzīvo aizputnieki, sniedz 2000. gadā veiktās tautas skaitīšanas dati: mājās, kas celtas līdz 1918. gadam, dzīvoja 505 cilvēki, no 1919. līdz 1945. gadam – 978, no 1946. līdz 1960. gadam – 477, no 1961. līdz 1970. gadam – 856, no 1971. līdz 1980. gadam – 1281, no 1981. līdz 1990. gadam – 1290, no 1991. līdz 1995. gadam – 39, 1996. gadā un vēlāk celtajās – 19.

Mājokļu nodrošinājums ar labiercībām ir šāds: no 5445 dzīvokļiem 5414 dzīvokļos ir virtuve, 5438 – elektrība, 4909 – gāze, 4389 – ūdensvads, 4174 – kanalizācija, 3507 – mājokļos tualete, 1959 – karstais ūdens, 3416 – vanna, duša vai pirts, 2826 – centrālā apkure.

2002. gada sākumā valstij piederēja 173 mājas, 508 bija individuālās un denacionalizētās ēkas.

Tātad mūsdienās Aizputē ir 681 dzīvojamā ēka. Grūst divas dzīvojamās mājas, kuru celtniecība sākta 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā, bet līdzekļu trūkuma dēļ celtniecība netika turpināta. Viena pieder «Kurzemes atslēgai-1» (Jelgavas ielā), otra – jau bankrotējušajai SVR. Te vēl var pieskaitīt arī nepabeigto poliklinikas ēku Sakas ielā.

IEDZĪVOTĀJI

Senākās ziņas ir par Aizputes iedzīvotāju skaitu, nešķirojot viņus pēc tautības un dzimuma. Sīkāk dalījums parādās vēlāk.

1736. gadā Aizputē bija 765 iedzīvotāji; ap 1802. gadu – 1013; 1834. gadā – 2063. 1860. gadā – 2544, no tiem vīrieši – 1284, sievietes – 1260. 1881. gadā – 3690, no tiem 1455 ebreji, 961 latvietis, 909 vācieši, 293 krievi un 39 lietuvieši. 1897. gadā – 3340, no tiem 1580 latvieši, 1687 vācieši un 55 krievi. 1914. gadā – 4200, 1920. gadā – 2590 un 1925. gadā – 3346 iedzīvotāji.

Precīzi ir 1935. gadā veiktās tautas skaitīšanas dati. Pilsētā – 3418 iedzīvotāji: 1449 vīrieši un 1969 sievietes, to skaitā 2505 (73,2%) latvieši, 534 (15,62%) ebreji, 308 (8,86%) vācieši, 27 (0,79%) lielkrievi, 17 (0,50%) poļi, 11 (0,32%) lietuvieši, trīs (0,09%) baltkrievi, igauņi (0,03%) un 17 (0,50%) citu tautību iedzīvotāji.

1959. gadā bija 4386 un 1989. gadā – 6199 iedzīvotāji. 1993. gadā bija 6305 iedzīvotāji, to skaitā 5879 latvieši, 201 krievs, 79 lietuvieši, 31 ukraiņi, 29 baltkrievi, 15 ebreji, deviņi igauņi un 42 citu tautību pārstāvji.

2000. gadā veiktā tautas skaitīšana konstatēja, ka pilsētā ir 5799 iedzīvotāji: 2664 vi-

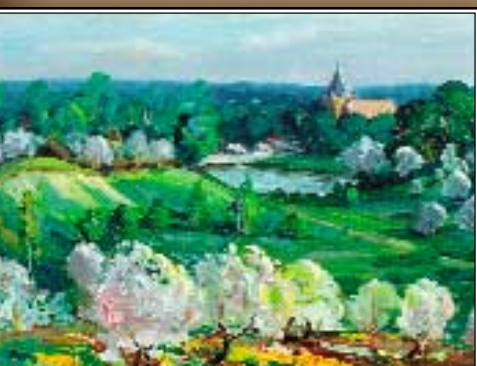
rieši un 3135 sievietes. No tiem darbaspēju vecumā bija 3272 iedzīvotāji, jaunāki – 1102, bet vīrs darbaspēju vecumā – 1425. Iedzīvotāju, kuri vecāki par 15 gadiem, ģimenes stāvoklis bija šāds: no 4697 šajā vecumā esošajiem 2584 bija precējušies (1224 vīrieši un 1365 sievietes), 1363 – neprecējušies (688 vīrieši un 675 sievietes), 394 šķirteni (153 vīrieši un 241 sieviete) un 351 atraitnis (34 vīrieši un 317 sievietes).

Aizputē galvenokārt dzīvo astoņu tautību iedzīvotāji: 5472 latvieši, 132 krievi, 85 lietuvieši, 39 baltkrievi, 24 ukraiņi, 23 poļi, divi igauņi, čigāns un 21 citu tautību pārstāvis. Viņu izglītības līmenis ir šāds: augstākā – 356 iedzīvotājiem, vispārējā vidējā – 1188, vidējā speciālā – 962, pamatskolas – 1742, mazāk par četrām klasēm – 71, sākumskolas – 216, un 161 iedzīvotāja izglītība nav uzrādīta. 1795 cilvēkiem iztiku nodrošina viņu ekonomiskās aktivitātes; 1500 saņem pensiju; 302 saņem pabalstus un citu veidu finansiālo palīdzību; citu personu vai iestāžu apgādībā ir 1711 cilvēku, bet citi iztikas avoti ir 346 personām. Divu gadu laikā iedzīvotāju skaits samazinājies par 243 un 2002. gada 1. maijā Aizputē bija 5556 iedzīvotāji, 2003. gada sākumā – 5518 iedzīvotāji.



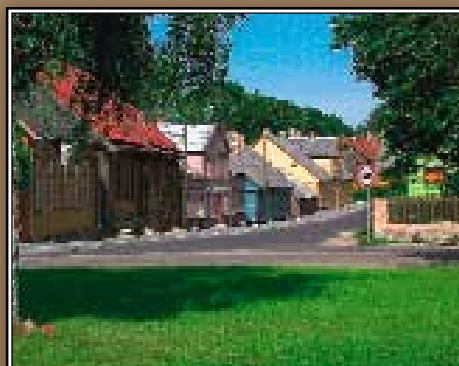
Jūlija Peludēs foto

Liepājas iela XX gs. 90. gados



Jūlija Peludēs foto

Aizpute, gleznota 1985. gadā



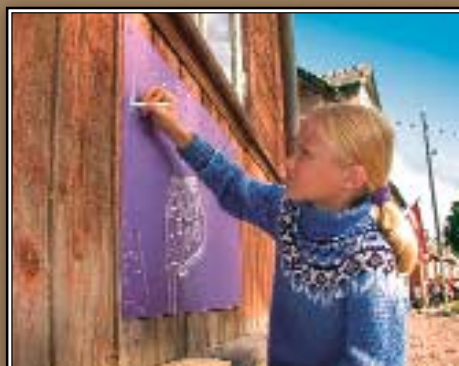
Vāra Santa foto

Kuldīgas iela 2001. gadā



Vāra Santa foto

Vecpilsētas ielu svētki Pasta ielā 2001. gada 8. septembrī



Vāra Santa foto

Vecpilsētas ielu svētkos 2001. gada 8. septembrī

PILSĒTAS DAĻAS

Aizpute nav sadalīta administratīvi noteiktos rajonos, taču, atbilstoši raksturojošām pazīmēm, aizputnieki ir devuši pilsētas daļām neoficiālus nosaukumus: Buļļugals, Ceļu daļa, Fufaiku ciems, Pie Misiņkalna, PMK rajons, Stacijas gals, Sūkalu ciems, Zaķa likums un Zvirbuļu ciems.

Buļļugals ir sens nosaukums, ko ienācēji mūsdienās nezina. Tā sauca rajonu pilsētas austrumu daļā ap tagadējo Kalvenes ielu, kas sākās aiz rūpnīcas «Kurzemes atslēga-1» un Sporta ielas, apmēram no 37. nr. un sniedzās līdz šīs ielas 51. un 64. nr. (Kūļu un Rasmaņu mājas). Nosaukums radies tādēļ, ka XX gs. 20. un 30. gados šajā rajonā dzīvoja trūcīgi ļaudis, un vairums sievu pelnījās, dzenot ebreju nopirkto lopus no Aizputes apkārtnes pagastu sētām uz lopkautuvi vai Aizputes dzelzceļa staciju. Īpaši daudz šādu sieviešu dzīvoja tā dēvētajās Vecajās kazarmās (tagad Kalvenes ielā 48).

Blakus Buļļugalam ir **Ceļu daļa**, kas atrodas vēl tālāk uz austrumiem un šajā virzienā sniedzās līdz pilsētas robežai. Šī iesauka saistīta ar uzņēmumu, kas te veidojies gadu gaitā, pamazām vēroties plašumā. 1958. gadā nodibinājās CBR-7 (ceļu būvniecības

rajons), kas līdz tam tukšā, kailā kalnā, kur agrāk pletās labības lauki un auga viens vienīgs koks, pie kura, kā teika vēsta, aprakts kāds zviedru karavīrs, sāka celt pirmās ēkas. Tagad tur ir mikrorajons ar klubu, kantori, veikalus, ēdnīcu, Livānu mājām un vairākām daudzstāvu dzīvojamām mājām, no kurām pēdējā nodota apdzīvošanai 80. gados. Uz CBR-7 bāzes 90. gadu pirmajā pusē izveidojās «Aizputes ceļinieks».

Fufaiku ciems atradās pilsētas ziemeļu daļā, četrstūrī, ko norobežoja trīs ielas: ziemeļos – Ceriņu iela, rietumos – Brīvzemnieka bulvāris un dienvidos – Ziedu iela. Tā ir vieta, kur 30. gados sāka veidot 15. maija parku, bet, mainoties politiskajām varām, tā iekārtošanu pārtrauca. Fufaiku ciems Aizputē radās 50. gados. Vietējie iedzīvotāji tā bija iesaukuši gāzes vada būvētāju apmetni. Viņi dzīvoja vairākos vagoniņos, kas bija novietoti zālajā laukumā starp minētajām ielām. Nosaukuma pamatā ir gāzes vada cēlēju apģērbs. Viņi ģērbās toreiz vēl tik nepierastā apģērbā – vatenī, tautā sauktā par *fufaiku*. Tā arī visu viņu apmetni sāka dēvēt par Fufaiku ciemu. To, ka šai vietai reiz bijis tāds nosaukums, mūsdienās zina tikai tie, kuri tajā laikā dzīvoja pilsētā.

Pie Misiņkalna. Tā ir šaura teritorija Misiņkalna parka rietumu malā un ap Misiņkalna kapiem, kurā atrodas dažas parka tuvumā esošas mājas Brīvības ielā un kura nesniedzas tālāk par Dārza ielu.

PMK rajons atrodas pilsētas ziemeļrietumu daļā un izveidojies pa labi no Sakas ielas, ap tagadējo Padures ielu, ietverot Saules un Ceļa ielu, kā arī Raiņa bulvāra daļu, kas ir ziemeļos no Sakas ielas. Radies pēc Otrā pasaules kara, kad starp vairākām nelielām privātmājām, tā sauktajiem *apbūvniekiem* gadu gaitā arvien vairāk sāka iespieties, pat nojaucot vecās ēkas un to īpašniekiem kompensējot zaudējumus, sākotnējā MTS (mašīnu un traktoru stacija), kas vēlāk pārtapa par PMK-16 (pārvietojamo mehanizēto kolonnu), bet visbeidzot tās nosaukums bija MCVU (melioratīvās celtniecības valsts uzņēmums). Laužu mutēs šis rajons ieguva nosaukumu PMK, tā arī vēl mūsdienās sakot un izrunājot pa burtiem *pē-em-kā*. (– Kur tu iesi? – Uz pē-em-kā.) Teritorija sniedzas līdz kādreizējai SVR (Sausā vājpiena rūpnicai), dažreiz arī to ietverot PMK teritorijā.

Stacijas gals. Teikums «Viņš dzīvo Stacijas galā» nenozīmē ēku pie stacijas, bet par Stacijas galu sauc rajonu pilsētas dienvidrie-

tumu daļā – ap kādreizējo Aizputes dzelzceļa staciju. Tā teritorija ir visai plaša: ziemeļos tā sniedzas līdz Sakas ielai, austrumos – gandrīz līdz Liepājas ielai, ietverot daudzas starp tām esošās ielas. Nosaukums radies jau XX gs. sākumā, drīz pēc Liepājas – Aizputes dzelzceļa līnijas atklāšanas.

Sūkalu ciema nosaukumu ieguva astoņas somu tipa mājiņas, ko Sausā vājpiena rūpnīca uzcēla saviem strādniekiem aiz rūpnīcas, pa labi no tagadējās Padures ielas – Fabrikas ielā 2 a, pilsētas ziemeļrietumu malā.

Zaķa likums meklējams pilsētas dienvidaustrumos. Tās ir *apbūvnieku* mājas, kas radušās galvenokārt pēc Otrā pasaules kara pa labi no Kalvenes ielas aiz Buļļugala. Vairākas no tām arī atrodas Zaķu ielā. Nosaukumu devusi garām plūstošā Tebra, kas te met lokus, kurus kopš sendienām sauc par Zaķa likumiem.

Par **Zvirbuļu ciemu** aizputnieki bija nosaukuši rūpnīcas «Kurzeme» (tagad «Kurzemes atslēga») strādniekiem uzceltās dažas ģimenes mājiņas pilsētas nomalē, Austrumu ielas galā aiz 25. nr. mājas – kādreizējiem «Viesturiem». Mūsdienās šo nosaukumu vairs nedzird lietojam.

SATIKSME

XIX gs. otrajā pusē Aizputē bija zirgu pasta stacija, kura piederēja Johanam Boruhsonam. Viņa rīcībā bija 10 zirgi, un divas reizes nedēļā diližanss (slēgts, daudzvietīgs zirgu vilkts pasta un cilvēku pārvadāšanas līdzeklis ar bagāžas nodalījumu uz jumta) kursēja uz tuvējām pilsētām – Liepāju un Kuldīgu. Uz Liepāju par diviem rubļiem vareja nokļūt katru svētdienu un trešdienu (ekspeditors Laube). Uz Kuldīgu tajās pašās dienās veda par vienu rubli (ekspeditors Hirshorns).

1897. gadā uzsāka dzelzceļa būvi, par kuru gādāja četri uzņēmīgi cilvēki: Kazdangas barons Kārlis Manteifels, Leons Buhholcs un divu pilsētu galvas – Liepājas pilsētas galva Hermanis Adolfs un Aizputes – Vilhelms Grots. Abi pēdējie dzelzceļa tapšanā īpaši ieinteresēti, jo tas savienos viņu pārvaldītās pilsētas. Šā privātā dzelzceļa sliežu platums 1000 mm, un pirmais pasažieru vilciens – kā ziņo prese – *nolaists* no Liepājas 1899. gada oktobrī.

Tā kā jaunierkotā 48,4 kilometrus garā dzelzceļa līnija bija pilsētas rietumu malā, apmēram divus kilometrus no centra, zirgu pasta īpašnieks Boruhsons noorganizējis arī satiksmi no stacijas līdz centram un atpakaļ.

Šim nolūkam viņa īpašumā bija 12 divjūgi. Maksa par pakalpojumu dienā bija 45 kapeikas, naktī – 60 kapeikas.

Vēl līdz Pirmajam pasaules karam uz Kuldīgu katru dienu turpināja kursēt diližanss. Maksa par braucienu jau pusotrs rublis.

Jaunatklātās dzelzceļa līnijas īpašnieki bija iecerējuši pagarināt sliežu ceļu līdz Kuldīgai un sāka būvēt otru līniju caur Skrundu līdz Saldum. Pirmā pasaules kara laikā, 1916. gadā, vācu militārās iestādes nolēma iesākt darbu turpināt. Paredzēts, ka sliežu platums būs 600 mm. Īsā laikā uzbūvē 64,7 kilometrus garu līniju līdz Saldum un aptuveni 12 kilometru līniju Kuldīgas virzienā. (Aizputes – Saldus dzelzceļu demontēja 20. un 30. gadu mijā. Atliekas no abu līniju dzelzceļa uzbūruma jeb dambja vēl mūsdienās saskatāmas gan pilsētā, gan Lažas un Kazdangas pagastā.) 1931. gadā Saeima deva atļauju būvēt Aizputes – Kuldīgas – Tukuma līniju, bet trīs gadu laikā būvdarbi netika uzsākti, un no šā projekta nekas neiznāca. 1930. gadā pa Liepājas – Aizputes līniju sāka kursēt motorvagoni, pievakarē no Liepājas nāca *ātrvilciens* – bez pieturām starpstacijās. 1938. gada 1. augustā Liepājas – Aizputes dzelzceļš pārgāja valsts īpašumā.



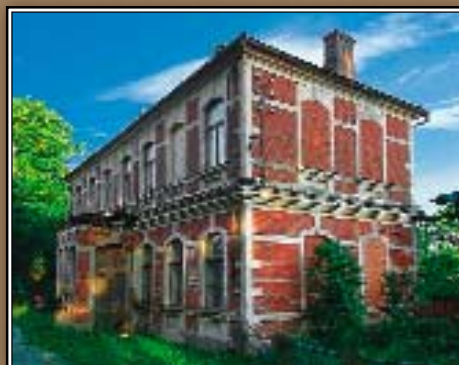
No Alvara Admiņa kolekcijas

Aizputes – Saldus dzelzceļa būve Pirmā pasaules kara laikā



Pasikarte no Jāņa Logzāņa kolekcijas

Aizputes stacija XX gs. sākumā



Vara Santa foto

Stacijas ēka 2001. gadā



No Latvijas Vēstures muzeja krājumiem

Tilts pār Tebru pirms 1907. gada



No Latvijas Vēstures muzeja krājumiem

Vāciešu celtais dzelzceļa tilts no Aizputes uz Skrundu 1916. gadā

1964. gadā dzelzceļš savu darbību pārtrauca. Vēl 50. gadu beigās vasarās dzelzceļa satiksme notika divreiz dienā, svētdienās – trīsreiz. Braukšana ilga apmēram divarpus stundas (atiet no Aizputes pulksten 5.24 un 17.00, pienāk Liepājā 7.50 un 19.30; atiet no Liepājas 8.52 un 21.20, pienāk Aizputē 11.37 un 23.44). XIX gs. beigās celtajai Aizputes stacijai līdzās atradās bufetes ēka, kas nav saglabājusies. Pēc dzelzceļa likvidēšanas stacijas ēkā ierīkoja dzīvokļus, kas tur ir joprojām. Nams privatizēts. Sliedes sen demontētas. Uzbērumu izmanto gan par kājceļiņu, gan braukšanai ar ratiem, kā nu kurā posmā, jo noārdīti dzelzceļa tilti. Citviet tas pilnīgi iznīcināts.

Otra stacijas ēka, vienkārša koka būve, bija sliežu ceļa otrā – labajā pusē. To vācieši uzcēla Pirmā pasaules kara laikā, kad tapa Aizputes – Saldus dzelzceļš. Ēkas vairs nav.

Dzelzceļa līnija, pa kuru aizputnieki varēja nokļūt Rīgā, atradās 13 kilometru attālumā no pilsētas. Tuvākā dzelzceļa stacija bija Kalvenē. Pēc Aizputes – Kalvenes ceļa izbūves 30. gados satiksmi uz staciju nodrošināja autobuss. Grūtības radās pēc Otrā pasaules kara, kad, atjaunojoties dzelzceļa satiksmei, sākumā nakts

vilciens kursēja tikai ik pārdienas. Vēl 50. gadu vidū satiksmi ar Kalvenes staciju nodrošināja kravas mašīna, kas nebija piemērota pasažieru pārvadāšanai. 1957. gadā tās vietā sāka kursēt autobuss, bet neregulāri, tāpēc, atgriežoties no Rīgas, vienmēr vajadzēja zilēt – būs pretī autobuss vai ne. Dažreiz mazais autobuss bija tik pārpildīts, ka visiem atbraucējiem nepietika vietas. Deviņdesmito gadu beigās autobusu satiksme tika pārtraukta. 2001. gadā beidza darboties Rīgas – Liepājas dzelzceļš. Satiksmi ar Rīgu uztur autobuss.

Padomju varas gados plaši sazarojās autobusu satiksmes aptvertais ceļu tīkls, kas Aizputi saistīja ar Rīgu un daudzām Kurzemes vietām. 1990. gadā atklātajā autoostā Jelgavas un Ceriņu ielas stūrī autobusi pienāca un atgāja gandrīz nepārtraukti no rīta līdz vakaram. Diemžēl autobusu maršrutu skaits pamazām samazinājies. Lai gan ir iespējams nokļūt uz Rīgu, Liepāju, Kuldīgu, Talsiem, kā arī vairākām rajona vietām, tomēr ir tādas apdzīvotas vietas, kurās ar autobusu vairs nevar nokļūt. To visvairāk jūt Pāvilostas un dažu pagastu iedzīvotāji.

SAKARI

Pirmajā pilsētas plānā (1797) redzams, ka pasts atradies tagadējā **Atmodas ielas 18. nr.** nama vietā – nelielā, ar galu pret ielu vērstā koka ēkā ar kārniņu jumtu. XIX gs. beigās tas darbojies katru dienu, pasta sūtījumus pieņemot un izsniedzot darbdienās no pulksten 8 līdz 14 un no pulksten 17 līdz 19 (ar trīs stundu pusdienlaiku), bet svētdienās un svētku dienās no pulksten 9 līdz 11.

XX gs. sākumā pasts atradās **Kuldīgas ielā 10** – lielā, reprezentablā mājā, kas gan nav celta īpaši pasta vajadzībām. Nams būvēts XVIII gs. un pārbūvēts XIX gs. sākumā. Iestādes nosaukums bija «Pasts un telegrāfs». Kā vienkāršos, tā ierakstītos pasta sūtījumus pieņēma un izsniedza tāpat ik dienas klientu apkalpošanas laikā no pulksten 8 līdz 19. Pusdienas pārtraukums ir trīs stundas. Brīvdienās un svētdienās pasts strādāja no pulksten 8 līdz 10. Naudas pārvedumus varēja saņemt ik dienas no pulksten 8 līdz 14. Pastu iznēsāja seši pastnieki, bija arī sargs. 1912. gadā telefons bija tikai četriem abonentiem, pilsētas vajadzībām tā nebija. Darbojās «Rietumkurzemes telefona sabiedrības kompānija», kuras centrāle atradās Kuldīgas ielā 4. Bet jau 1913. gadā noslēgts īres līgums

starp Atmodas ielas 7. nama īpašnieci A. Tālu un Pasta un telegrāfa resoru. Viņa izīrējusi šai iestādei četras istabas, virtuvi un divus priekšnamus, lai tur iekārtotu Aizputes telefona staciju un ierēdņa dzīvokli. Īres līgums slēgts uz 12 gadiem, taču 1914. gadā sākās Pirmais pasaules karš.

XX gs. 30. gadu sākumā Zvaigžņu ielas un Brīvzemnieka bulvāra stūrī sakaru darbinieki sāka strādāt pirmajā tieši pastam un telegrāfam paredzētajā ēkā (**Zvaigžņu ielā 7**), kurā zem viena jumta bija pasts, telefons un telegrāfs. Tagad tur atrodas «Latvijas pasta» Aizputes nodaļa. Pasta priekšnieks jeb, kā toreiz teica, pastmeistars kopš 1918. gada 17. decembra bija Sv. Staņislava (1915) un Triju Zvaigžņu (1929) ordeņa kavalieris Jānis Jansons. Viņa mazdēls, 5. Saeimas deputāts un 90. gados Latvijas vēstnieks Izraēlā Ivars Silārs saka: «Aizputes pasta mājai ir divi Triju Zvaigžņu ordeņi, jo tāds ir arī man, kam bija lemts tajā namā nākt pasaulē. Ne velti nams ir Zvaigžņu ielā.»

XX gs. 90. gados ēka paplašināta ar piebūvi, un 1995. gadā Aizputē oficiāli atklāja jaunu telefona centrāli ar 2500 numuriem, jo 1962. gadā uzstādītajai sistēmai vairs nevarēja pievienot jaunus abonentus. Sakarnieki

piebūvi cēla ar melioratoru celtnieku palīdzību. Diemžēl pelēkā silikātķieģeļu būve disonē ar pasta māju. Atklāšanas laikā Aizputes centrāle bija pirmā Latvijā, kurā izmantots optiskais kabelis. Tā ir VEF ražotā kvazielektroniskā centrāle «Kvants». Sakaru iestādei tagad ir divas adreses: valsts uzņēmuma «Latvijas pasts» Aizputes nodaļa atrodas vecajā

ēkā Zvaigžņu ielā 7, bet 7. a nr. ir «Lattelekom» Liepājas telekomunikāciju centra ēka. Vēl jāpiebilst, ka no 1995. gada beigām telegrāfs un tālsarunu vieta kādu laiku atradās Zvaigžņu ielā 2 – NORD/LB telpās.

2002. gadā «Latvijas pasta» Aizputes nodaļā strādāja 17 darbinieki, vadītāja – Dagnija Levina.



Pastmeistars Jānis Jansons darbinieku vidū XX gs. 30. gados
K. Celmiņas foto no Ivara Silāra kolekcijas